

Oppdatering om handlingsplan mot antibiotikaresistens 2016- 2020

Preben Aavitsland

Kommunelegemøtet i Agder, Fevik, 2.2.2017

Noen tiltak før 2015

Overvåking

- NORM, NORM-VET
- Reseptregisteret
- NOIS
- RAVN
- Mer i MSIS

Publikumsinformasjon

- Brosjyrer
- Antibiotikadag

Forskning

Veiledning

- Veileder for ab-bruk i spesialisthelsetjenesten
- Veileder for ab-bruk i primærhelsetjenesten
- MRSA-veileder
- Rettleiar for smittevern i helsetenesta

Organisering

- Sentre
- Antibiotikakomiteen

Strategi

Nasjonal strategi mot

Antibiotikaresistens 2015–2020

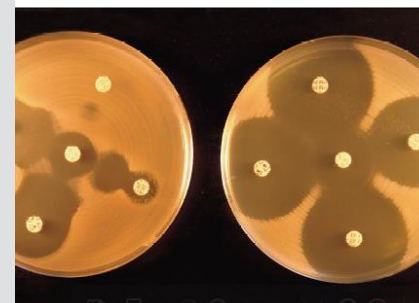
Strategi

Tiltak for å motvirke antibiotikaresistens (2000-2004)

Strategi

Nasjonal strategi for forebygging av infeksjoner i helsetjenesten og antibiotikaresistens (2008–2012)

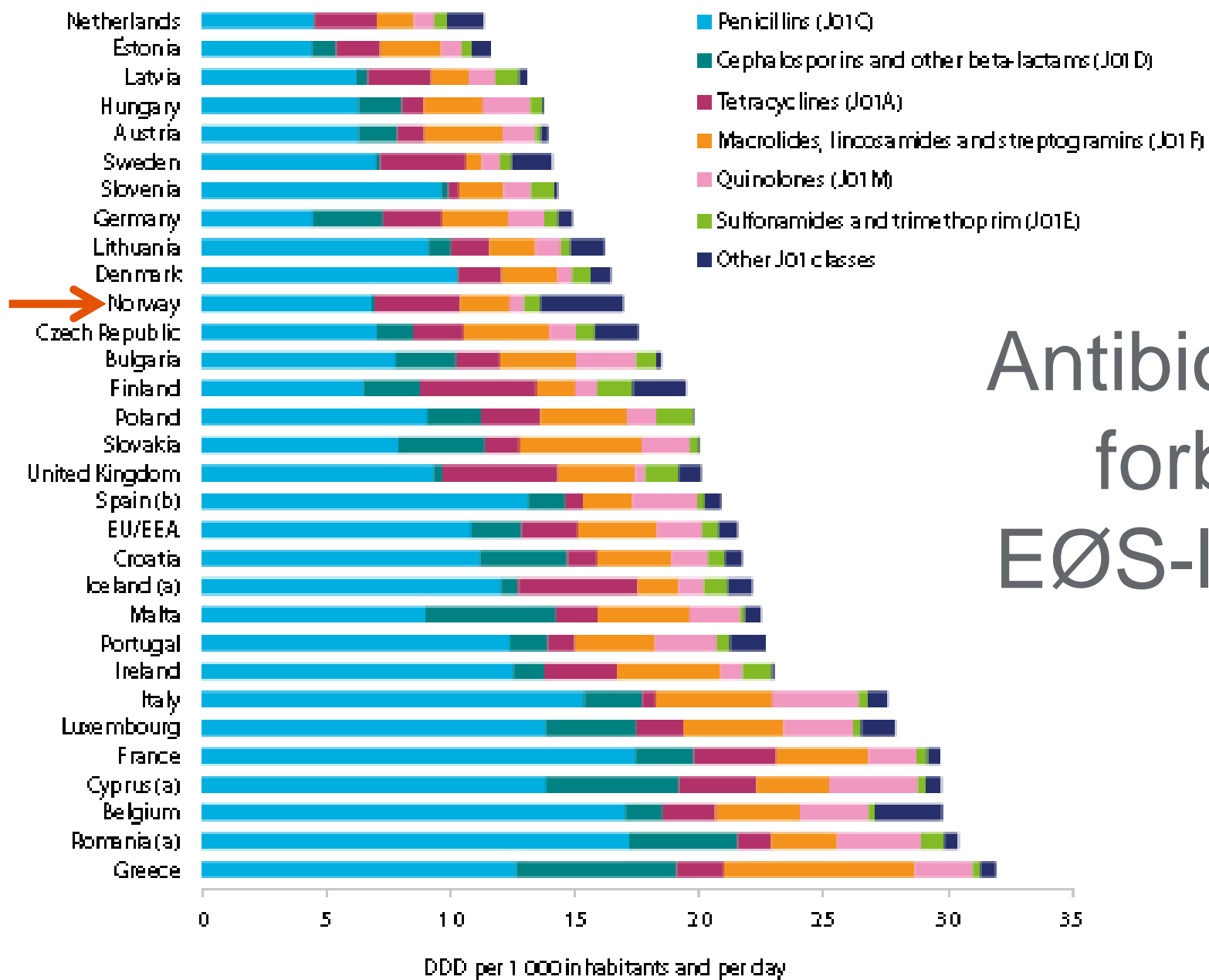

Overordnede mål

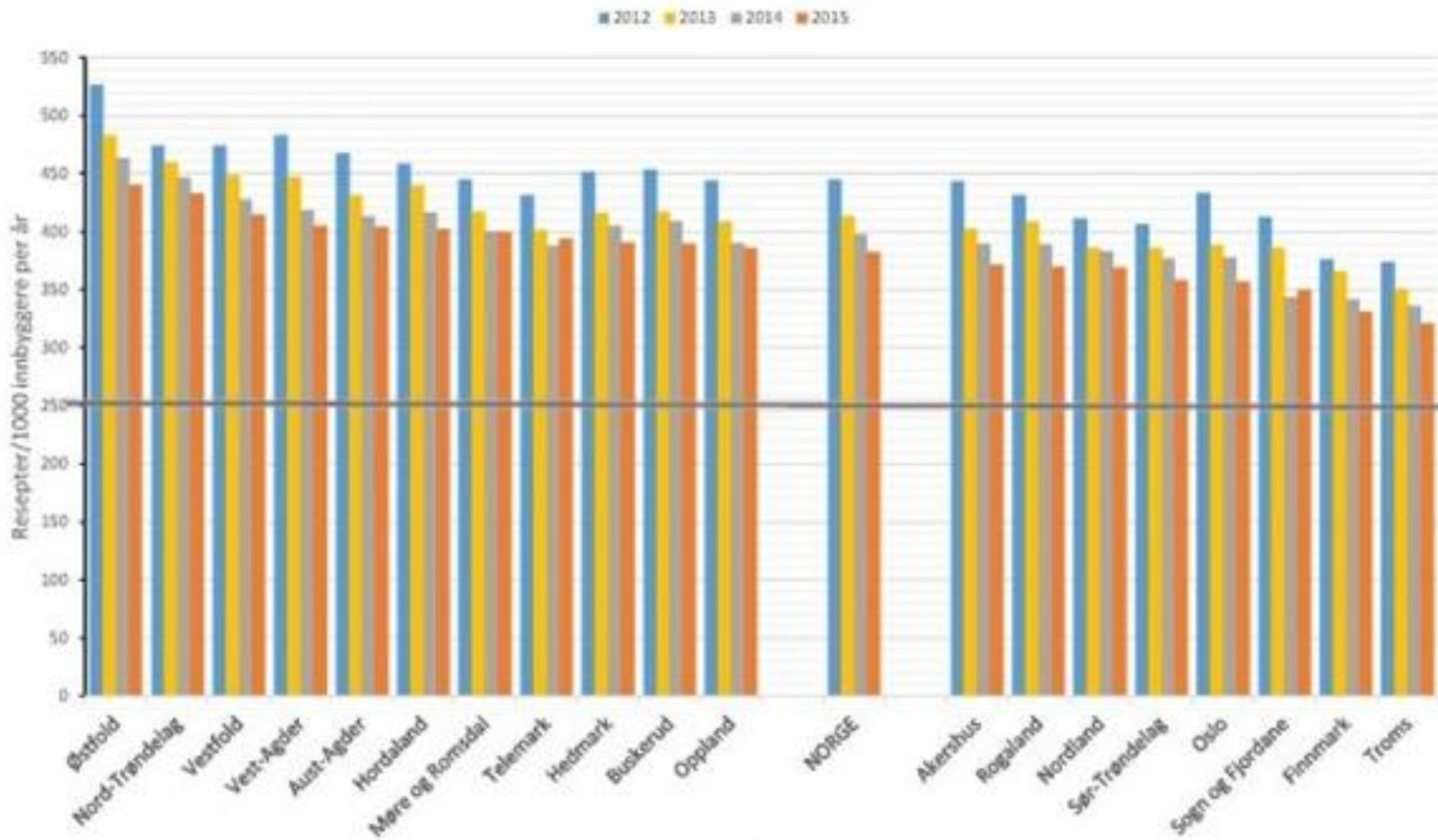
1. Redusere den totale bruken av antibiotika.
2. Riktigere bruk av antibiotika.
3. Økt kunnskap om hva som driver utvikling og spredning av antibiotikaresistens.
4. Være en pådriver i internasjonalt, normativt arbeid for å styrke tilgang, ansvarlig bruk og utvikling av nye antibiotika, vaksiner og bedre diagnostiske hjelpemidler.

Mål på helseområdet

1. Antibiotikabruken i befolkningen er **reduisert med 30 prosent** målt i DDD7/1000 innb/døgn sammenlignet med 2012.
2. Norge er blant de tre landene i Europa som bruker minst antibiotika til mennesker, målt i DDD/1000 innbyggere/døgn.
3. Gjennomsnittlig forskrivning av antibiotika er redusert fra dagens 450 resepter til **250 resepter per 1000 innbyggere** per år.
4. Forskrivningen av antibiotika ved luftveisinfeksjoner er redusert med 20 prosent målt i DDD /1000 innb/døgn sammenlignet med 2012.
5. Det er gjennomført studier av sykdomsbyrde ved antibiotikaresistens, konsekvenser av eventuelt for lavt antibiotikabruk og effekt av smitteverntiltak.

Ab-resepter per innbygger

Helse- og omsorgsdepartementet

Handlingsplan

Handlingsplan mot antibiotikaresistens i helsetjenesten

med det mål å redusere antibiotika-bruken i befolkningen
med 30 prosent innen utløpet av 2020

20 tiltak på 6 områder

- Styrke nasjonal organisering
- Tiltak for befolkningen
- Tiltak for fastleger og legevaktsleger
- Tiltak for spesialisthelsetjenesten
- Tiltak for kommunale institusjoner
- Tiltak for tannhelsetjenesten

Det meste finansieres «innenfor rammen»

RAK og RASK (tiltak 4.1, 4.2, 6.3)

- Prosjekter for bedre antibiotikabruk
  - Kollegabasert veiledning
  - E-læring og gruppemøter
- For allmennpraksis (RAK) og sykehjem (RASK)
- Styres av Antibiotikasenteret for primærmedisin (ASP) og Senter for kvalitet i legekontor (SKIL)
- Rulles ut nå

Fra smittevernloven § 7-2

Kommunelegen skal (...)

- d) **bistå** kommunen, **helsepersonell** og andre i kommunen som har oppgaver i arbeidet med vern mot smittsomme sykdommer,
- e) gi informasjon, opplysninger og råd til befolkningen om vern mot smittsomme sykdommer, (...)

Kommunelegens muligheter i RAK

- Møte fastlegene i ny rolle på ny arena
- Få oversikt over antibiotikabruk i kommunen
- Oppdatere seg om antibiotikabruk og forskning
- Heve kvaliteten i antibiotikabruk i kommunen
- Bidra i nasjonal dugnad for å redusere unødvendig antibiotikabruk
- Vise fram kommunen

Informasjonskampanje (tiltak 3.1)

- «Lytt til legen, antibiotika må bare brukes når det trengs»
- Ledes av Helsedirektoratet
- Utformet av Dinamo
- Sosiale medier
  - Facebook
  - YouTube-filmer
- <https://youtu.be/HMN1YfvWYIQ>

Den dagen antibiotika ikke lenger virker

0:05 / 0:55

Taper vi kampen mot resistente bakterier,
kan dette ta flere liv enn kreft.

0:44 / 0:55

Et par kritiske punkter

Kommunikasjon

- «Farlige bakterier»
- «Flere dødsfall enn av kreft»
- «25 000 vil dø»
- «Den postantibiotiske æra»

MRSA

- Utstrakt screening av mennesker og dyr
- Utestenging av personell
- Tiltakene for institusjoner sprer seg

→ Frykt, moralsk panikk, stigmatisering, mistillit, personlige tragedier, feil ressursbruk